

2741

**Б-интегрирана еколошка Дозвола за инсталација која врши
активност од Прилог 2 од Уредбата**

Нацрт Б-интегрирана еколошка дозвола

**ДИПМУ “КЕПС МОНТ ГРОУП”
ДОО Скопје**

**Локалитет БАШ КОЛИБИ
Велес**

Дозвола бр. 08-2741/6

16. 09. 2019

Содржина

Б-интегрирана еколошка Дозвола-нацрт	1
Содржина	2
Вовед	3
Дозвола	9
1 Инсталација за која се издава Дозволата	10
2.1 Техники на управување и контрола	13
2.2 Сировини (вклучувајќи и вода)	15
2.3 Ракување и складирање на отпадот	15
2.4 Преработка и одлагање на отпад	17
2.5 Спречување и контрола на хаварии	18
2.6 Мониторинг	19
2.7 Престанок со работа	20
2.8 Инсталации со повеќе оператори	21
3 Документација	22
4 Редовни извештаи	24
5 Известувања	25
6 Емисии	26
6.1 Емисии во воздух	26
6.2 Емисии во почва	28
6.3 Емисии во вода	29
6.4 Емисии во канализација	29
6.5 Емисии на бучава и вибрации	32
7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води	30
8 Програма за подобрување	31
9 Договор за промени во пишана форма	36
Додаток 1	37
Додаток 2	38

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од Дозволата

Следната Дозвола е издадена согласно член 116 од Законот за животната средина ("Службен весник на РМ" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18) за работа на инсталација што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка Дозвола односно Дозвола за усогласување со оперативен план и временски распоред за поднесување на барање за Дозвола за усогласување со оперативен план ("Службен весник на РМ" бр. 89/05), до одобреноото ниво во Дозволата.

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа Дозвола

ДИПМУ "КЕПС МОНТ ГРОУП" ДОО Скопје е оператор на инсталација за ископ, сење, утовар и транспорт на техногена минерална сировина (ТМС) на локалитет Баш колиби кој се наоѓа на 2км северно од градот Велес, на околу 300м оддалеченост од реката Вардар и на надморска височина од 200 до 250м.

На локалитетот Баш колиби, Општина Велес е складирано околу 1,8 милиони тони ТМС која претставува нус производ од технолошкиот процес на топење на цинк и олово од топилницата МХК Злетово.

Складираната ТМС се наоѓа во предел со сиромашна вегетација, а до неа се стигнува по локален пат изграден за потребите на поранешна топилница МХК Злетово.

Операторот Друштво за инженеринг, проектирање, монтажа и услуги КЕПС МОНТ ГРОУП ДОО Скопје има склучен Договор за пренос на концесија за експлоатација на техногена минерална сировина–троска на локалитет Баш колиби со бр.24-4855/12 од 03.12.2018г. со Министерството за економија за концесиско поле со површина од 0,01519 км² и Дозвола за експлоатација на техногена минерална сировина–троска со бр. 24-2922/2 од 31.05.2019г. издадена од Министерството за економија на Република Северна Македонија.

Операторот КЕПС МОНТ ГРОУП ДОО Скопје има поднесено Известување за намера за спроведување на проект за експлоатација на техногена минерална сировина до Министерство за животна средина и просторно планирање од кое е утврдена потребата од спроведување на постапката за оцена на влијание врз животната средина. За таа цел е изработена Студија за оцена на влијанијата врз животната средина, спроведена е постапка утврдена во Законот за животната средина и донесено е Решение за согласност на барање за спроведување на проектот за експлоатација на техногена минерална сировина на локалитет Баш колиби со бр. УП1-11/4-357/2019 од 28.05.2019г. од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Операторот КЕПС МОНТ ГРОУП ДОО Скопје поднесе барање за добивање на Б-Интегрирана еколошка дозвола за инсталацијата за ископ, сење, утовар и транспорт на техногена минерална сировина (ТМС) на локалитет "Баш колиби" со бр. 23-2741/1 од 13.08.2019г. до Општина Велес. Во барањето се опфатени сите фази од процесот на експлоатација на техногената минерална сировина започнувајќи од почетни активности, активности во оперативна фаза и активности по завршување на експлоатациониот период.

Пред започнување на експлоатационите активности на концесиското поле ќе се реализираат почетни активности за расчистување на теренот, односно отстранување на површински слој на почва на локацијата во длабочина од 200 до 300мм со цел да се отстранат слоевите од градежен шут, комунален, комерцијален и органски отпад нелегално одлаган на локацијата. Со различните видови отпад соодветно ќе биде постапено согласно законска регулатива и согласно склучени договори за превземање, односно постапување со отпад.

По завршување на подготвителната фаза ќе следи поставување/монтирање на опремата за експлоатација на техногената минерална сировина.

Со експлоатација на техногената минерална сировина на депонијата ќе се започне од предната долна страна на депонијата, гледано од правец на Топилница и ќе се врши етажно согласно одобрен рударски проект.

Активностите на локацијата ќе се организираат во две смени, прва од 07.00h-19.00h и втора смена од 19.00h-07.00h.

Експлоатацијата на техногената минерална сировина ќе се врши со дисконтинуирано површинско, односно со етажно ископување, заради големата висинска разлика на депонираната ТМС и тангентната сила, која е на граници на дозволената, имајќи ја во предвид специфичната тежина на ТМС. Ископот ќе се врши од врвот кон дното на депонијата, со длабочинско напредување од околу 2м. Ископот ќе се врши со багер, од каде потоа се носи на мобилен сепаратор. Со технолошкиот процес се врши одвојување на ТМС од остатоци на одредени видови отпад и тоа: градежен шут, комунален отпад, комерцијален и органски отпад.

Ископаната минерална сировина ќе се транспортира со подвижни транспортни ленти до собирен приемен конус-кош, од каде преку транспортните ленти се носи до примерно и секундарно сење во вибро сито, а по завршување на овој технолошки процес се врши утовар во специјални камиони и се транспортира до пристаниште во Солун, Р.Грција, од каде преку бродски превоз ќе се транспортира до земја увозник на сировината во Малезија. Транспортните ленти се од затворен тип, односно покриени со хауби со што ќе се спречува појавата на емисија на прашина во текот на работата.

Следна операција е товарање на сировината во транспортно средство, камиони покриени со церади и опремени со метална када согласно европските стандарди за транспорт на овој вид на отпад. Со користење на ваков вид на заштита на транспортните возила ќе се елиминира можноста од емисија на прашина и растур на утоварениот материјал при транспортот.

Фреквенцијата на натоварени камиони со техногена минерална сировина е предвидена од 2-4 тешки товарни возила на час.

Утоварените камиони ќе се движат од локалниот пристапен пат кој е во непосредна близина на телото на депонираната техногена минерална сировина, кој се вклучува на ул. АСНОМ и преку раскрсница по ул. Вардарска, па преку мост на река Вардар води до автопат А1-Пријателство се до граничниот премин Богородица кон Република Грција.

Во технолошкиот процес при ископ, сеење, утовар и транспорт на техногената минерална сировина ќе се создава емисија на прашина во амбиентниот воздух која ќе се контролира со распрскувачи со вода, односно со создавање на водена завеса на работните површини и патишта.

На експлоатационото поле се предвидени придружни и инфраструктурни објекти, односно објекти од привремен карактер и тоа: монтажни контејнери за канцеларија и остава, еколошки мобилен тоалет, прирачен магацин за алат и резервни делови, ПВЦ цистерна за вода за распрскување и создавање на водена завеса на работни површини и патишта, со капацитет од 8m³ која редовно ќе се дополнува од мобилна цистерна за вода. За пиење ќе се користи флаширана вода.

За хигиенски потреби на вработените на локацијата ќе се постави мобилен тоалет за чие одржување операторот ќе склучи Договор со овластена компанија за хигиена и сервисирање на тоалетни кабини.

Градежната механизација и товарните транспортни камиони ќе се снабдуваат со гориво исклучиво на локацијата на седиштето на компанијата подизведувач која ќе биде ангажирана за активностите на експлоатационото поле согласно договор, а не на самата локација.

Снабдувањето со електрична енергија за потребите на инсталацијата, за целата опрема и механизација ќе биде преку електрична енергија со системот од енергетската мрежа, а случај на дефект на мрежата може да се користи современ дизел агрегат со моќност од 32 KW.

Доколку дојде до појава на евентуално истекување на отпадното моторно масло на локацијата ќе се пристапи кон информирање на лиценцирана компанија за постапување со овој вид на отпад, која претходно ќе реализира обука на вработените за постапување во случај на инцидентно истекување и ќе постави специјални садови за собирање на овој вид на отпад и соодветно ќе ги означи.

Градежниот шут кој е несоодветно одлаган на локацијата пред започнување со експлоатациони активности и оној кој ќе се создаде за време на експлоатацијата ќе се одлага на општинската депонија за градежен шут.

Исто така и комунално-комерцијалниот отпад присутен на локацијата и оној кој ќе се создава за време на експлоатациониот период ќе се собира и селектира во специјални садови, а ќе се сервисира од страна на ЈКП Дервен.

Планираната динамика на изведување и завршување на експлоатационите активности на локацијата Баш колиби согласно подготвениот план и динамика за работа ќе се реализира во рок од 48 месеци од започнувањето на експлоатационите активности.

Период на извршување на активноста ремедијација е 12 месеци од завршување со експлоатационите активности, а ќе се состои од: отстранување на слој на земја кој се наоѓа под депониското тело во времетраење од 6 месеци, како и нанесување на слој со хумусна земја и засадување со трева и маслодадна репка на експлоатационото поле во наредните 6 месеци.

За полесен и побезбеден пристап на товарните возила на пристапните патеки околу експлоатационото поле ќе биде отстранет поголем дел од вегетацијата од страна на Операторот, кој е должен по завршување на експлоатационите активности да ги засади површините со високорастечки садници.

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација

Сопственик на Дозволата	Број на Дозвола
/	/
Дата на издавање	

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација

Сопственик	Референтен број	Дата на издавање
/	/	/

Комуникација

Доколку сакате да контактирате со Органот на локалната самоуправа надлежен за работите од областа на животната средина (во понатамошниот текст Надлежниот орган) во врска со оваа Дозвола, Ве молиме наведете го бројот на дозволата.

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган. Надлежниот орган ќе ги стави податоците во општинските регистри, согласно потребите на Законот за животна средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги изземе истите од регистарот, согласно Законот за животната средина. За да му свозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот треба истите јасно да ги дефинира и да наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животна средина, член 55 став 2 точка 4. Операторот ќе ја наведе причината поради која Надлежниот орган треба да одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка Дозвола во посебен плик.

Промени во Дозволата

Оваа Дозвола може да се менува во согласност со Законот за животната средина и постапката за измена на Б-Интегрираната еколошка дозвола, по барање на носителот на Дозволата или по службена должност, утврдена во член 11 од Правилникот за постапката за добивање Б-Интегрирана еколошка дозвола ("Службен весник на РМ" бр.112/14).

Органот надлежен за издавање на Б-Интегрираната еколошка дозвола на секои 7 (седум) години ќе ги проверува условите утвредени во Дозволата и доколку е потребно истите ќе ги промени.

Доколку Дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управител со отпад за лицето задолжено за таа активност.

Пренос на Дозволата

Пред да биде извршен целосен или делумен пренос на Дозволата на друго лице, треба да се изготви заедничко барање за пренос на Дозволата од страна на постоечкиот и предложениот сопственик, во согласност со член 118 од Законот за животната средина и во согласност со член 12 од Правилникот за постапката за добивање Б-Интегрирана еколошка дозвола ("Службен весник на РМ" бр.112/14).

Одземање и престанок на Дозволата

Оваа Дозвола се одзема доколку се исполни само еден од условите за одземање утврдни во согласност со Законот за животната средина и во согласност со член 15 и 16 од Правилникот за постапката за добивање Б-Интегрирана еколошка Дозвола ("Службен весник на РМ" бр.112/14).

Преглед на барањи и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Барање Бр.	Добиено	
Барање за добивање Б-Интегрирана еколошка дозвола бр. 23-2741/1	16.07.2019	Барањето е разгледано.
Заклучок за измена и дополнување на Барањето бр. 08-2741/2	25.07.2019	Констатирана е некомплетност на Барањето. Даден е рок за измена и дополнување на Барањето.
Комплитирано Барање за добивање Б-Интегрирана еколошка дозвола бр. 23-2741/3	13.08.2019	Барањето е комплетно.
Налог за пресметување и плаќање на надоместок за поднесување на барање бр.08-2741/4	14.08.2019	Уплатен е надоместокот.
Објава на барањето бр.08-2741/5	15.08.2019	Објавено е барањето на веб страницата на Општина Велес и дадена е можност на јавноста за учество во постапката.
Нацрт-Дозвола бр.		

Интегрирана Дозвола: Закон за животна средина

Инсталација за која се издава Дозволата - ДИПМУ КЕПС МОНТ ГРОУП ДОО Скопје, инсталација за ископ, сеење, утовар и транспорт на техногена минерални сировини-ТМС на локација Баш колиби, Велес

Дозвола

Закон за животна средина

Дозвола

Бр. 08- 2741/6

Градоначалникот на Општина Велес во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животната средина ("Службен весник на РМ" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18), го овластува Операторот на инсталацијата-Управител на

ДИПМУ КЕПС МОНТ ГРОУП ДОО Скопје

со регистрирано седиште на
ул. "Мајаковски" бр. 26 Скопје-Центар, Центар
Република Северна Македонија

ЕМБС 7220022

да раководи со Инсталацијата

Друштво за инженеринг проектирање монтажа и услуги
КЕПС МОНТ ГРОУП ДОО Скопје
– инсталација за ископ, сеење, утовар и транспорт
на техногена минерална сировина (ТМС)
на локалитет Баш колиби
Општина Велес

во рамките на Дозволата и условите во неа.

ГРАДОНАЧАЛНИК
на Општина Велес
Аце Коцевски

Датум

16. 09. 2019

Услови

1 Инсталација за која се издава Дозволата

1.1.1 Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табела 1.1.1.

Табела 1.1.1	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
Активност од Прилог 2 од УРЕДБА за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка Дозвола односно Дозвола за усогласување со оперативен план и временски распоред за поднесување на барање за Дозвола за усогласување со оперативен план		
Прилог 2 3. Индустриска на минерали 3.2. Инсталации за ископ, дробење, мелење, сеење, загревање на минерални сировини, доколку не се опфатени со Прилог 1 од Уредбата	Експлоатација на техногена минерална сировина (ТМС) од ископ преку сеење до утовар и транспорт со проектиран капацитет од околу 1,8 милиони тони/годишно	КП 10845, КП 10848/1, КП 10849 КО Велес

1.1.2. Активностите овластени во условот 1.1.1 ќе се одвиваат само во границите на локацијата на инсталацијата, прикажана во Табела 1.1.2. и на простор ограничен со дефинираните координати дадени во следната tabela:

Експлоатационен простор за техногена минерална сировина $P=0,01519 \text{ km}^2$

Точка	Координата X	Координата Y
T-1	4 621 678	7 563 168
T-2	4 621 702	7 563 248
T-3	4 621 674	7 563 304
T-4	4 621 651	7 563 327

T-5	4 621 581	7 563 336
T-6	4 621 542	7 563 316
T-7	4 621 545	7 563 290
T-8	4 621 574	7 563 264
T-9	4 621 654	7 563 177

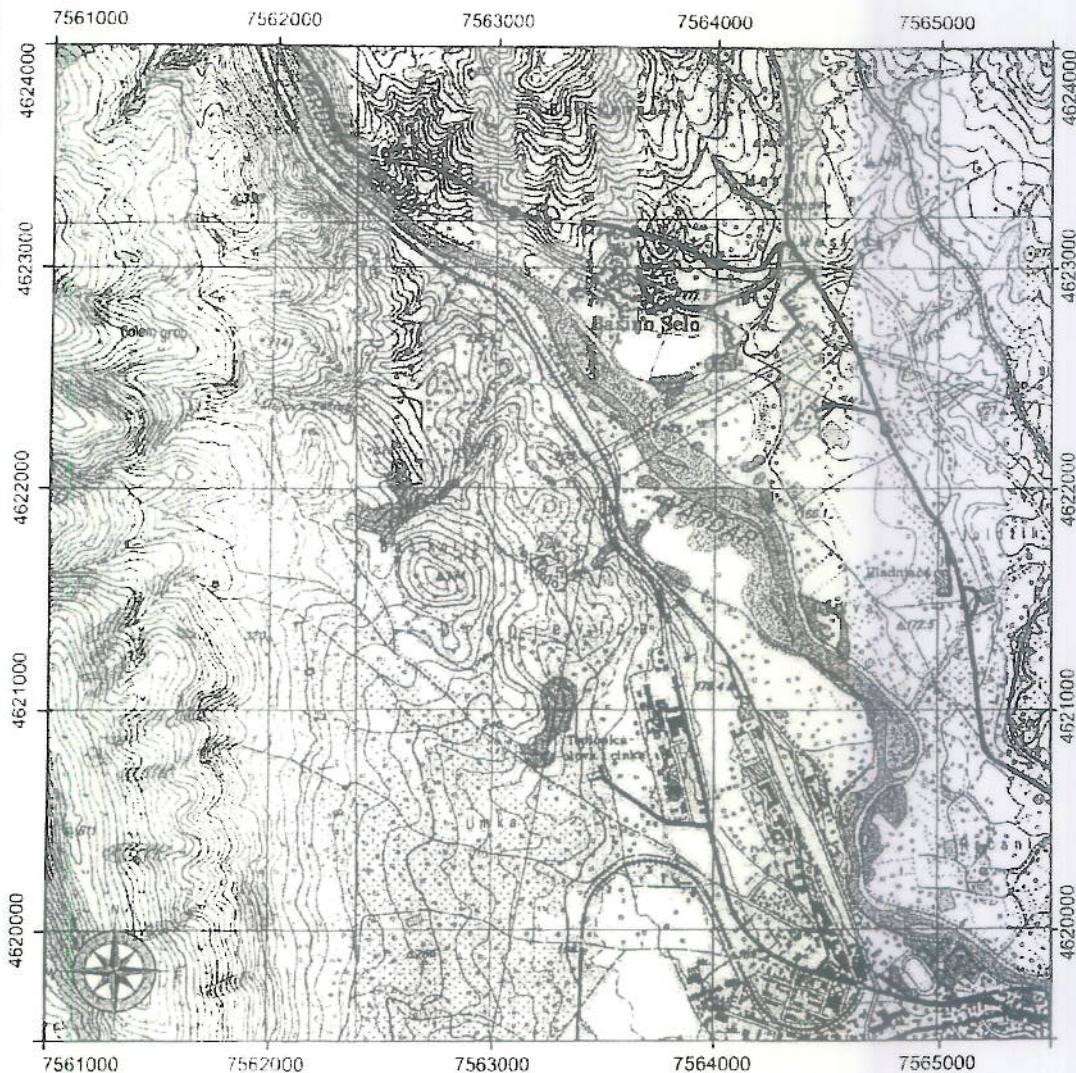
Табела 1.1.2

Документ	Место во документацијата
Додаток II.1 Локација на инсталацијата – сателитска мапа	КП 10845, КП 848/1 и КП 10849 КО Велес Локалитет Баш колиби

ГРАНИЦИ НА КОНЦЕСИСКИ ПРОСТОР
ЛОКАЛИТЕТ: БАШ КОЛИБИ, о. ВЕЛЕС
M 1: 25 000

Минерална сировина: Техногена минерална сировина - трска

T	Y	X
1	7563168	4621678
2	7563248	4621702
3	7563304	4621674
4	7563327	4621651
5	7563336	4621581
6	7563316	4621542
7	7563290	4621545
8	7563264	4621574
9	7563177	4621654

Површината на концесискиот простор изнесува 0.015190 km².

1.1.3 Носителот на Б-Интегрираната еколошка дозвола/Оператор на инсталацијата при користењето и управувањето со инсталацијата е должен да ги почитува сите услови и мерки утврдени во оваа Дозвола.

1.1.4 Инсталацијата ќе работи, ќе се контролира, ќе се одржува и емисиите ќе бидат така како што е наведено во оваа Дозвола. Сите програми кои треба да се извршат стануваат дел од оваа Дозвола.

1.1.5 Временски период на работа на инсталацијата е 7 дена во седмицата од понеделник до недела во двосменско работење, прва смена од 07:00-19:00 часот и втора смена од 19:00-07:00 часот.

1.1.6 Оваа Дозвола е само за потребите на Интегрирано спречување и контрола на загадувањето според Законот за животната средина и ништо од оваа Дозвола не го ослободува Операторот од обврските за исполнување на условите и барањата од други закони и подзаконски акти.

1.1.7 Операторот на инсталацијата е должен да плаќа Годишен надоместок за поседување на Б-Интегрирана еколошка дозвола. Начинот и рокот на плаќање на надоместокот ќе биде утврден во налог. Неплаќањето на надоместокот согласно налогот ќе претставува услов за одземање на Дозволата и започнување на постапка за присилна наплата.

1.1.8 Операторот на видно место ќе постави план на кој што ќе бидат прикажани: начинот и операциите за складирање на отпадот, видот на отпадот со негово место на складирање, постапка за работа, постапки за итни случаеви, мерки за издвојување на отпадот, план за заштита од пожари, знаци за опасност на секое место на локацијата и соодветните карактеристики на складираниот отпад.

1.1.9 Оваа Дозвола е со важност од 48 месеци, сметајќи од денот на издавање на Дозволата.

1.1.10 Операторот на инсталацијата е должен една година пред истекот на рокот на важност на Дозволата, да поднесе барање до Надлежниот орган за обнова на Дозвола, доколку не ги заврши во целост предвидените активности за експлоатација.

2. Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

2.1.1 За раководење со инсталацијата и тоа за: технолошкиот процес, благовремена замена на елементи од опремата и одржување на средствата со кои се манипулира е надлежен Раководителот за изведување на работите.

2.1.2 Раководителот на оперативниот простор е директно одговорно лице за нормално функционирање на активностите на експлоатационото тело. За делот од пренесените одговорности на ова лице операторот ќе поседува писмен документ кој ќе биде уредно доставен до Надлежниот орган.

2.1.3 Одговорно лице во врска со прашањата од животната средина е лиценциран консултант за животна средина кој во секое време од важноста на Дозволата ќе биде целосно запознаен со условите во Дозволата. Назначеното лице одговорно за прашањата од животната средина кое е соодветно обучено ќе врши обука на останатиот персонал.

2.1.4 Лицето кое е одговорно за работната смена е должно да врши визуелен мониторинг на целокупното работење на инсталацијата и превенирање на можни влијанија врз животната средина.

2.1.5 Операторот е должен за спроведување на условите и мерките од Дозволата, постојан мониторинг на системите за намалување на емисиите, тековна проценка на еколошките перформанси на инсталацијата и изготвување и одржување на процедура за комуникација со Надлежниот орган.

2.1.6 Операторот писмено ќе го извести Надлежниот орган при промена на лицето одговорно за прашањата за животна средина, ако тоа евентуално се случи.

2.1.7 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата ќе биде управувана и контролирана онака како е описано во барањето за добивање на дозвола, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

2.1.8 За целата инсталацијата, опремата и техничките средства користени во управувањето со инсталацијата за која се издава Дозволата ќе бидат одржувани во добра оперативна состојба.

2.1.9 Операторот при управување со инсталацијата во континуитет ќе ги одржува воспоставените стандарди и ќе води грижа за намалување на влијанието врз животната средина-добра производствена пракса, рамномерна и правилна експлоатација согласно Дозволата за експлоатација и Главниот рударски проект, постојано контролирање на емисиите во животната средина.

2.1.10 Копија од оваа Дозвола, како и оние делови од барањето кои се земени во предвид на оваа Дозвола ќе бидат достапни во секое време за секој вработен кој извршува работа за која се однесуваат некои од условите и мерките во Дозволата.

2.1.11 Целиот персонал ќе биде целосно запознаен со оние аспекти од условите и мерките на Дозволата, кои се релевантни на нивните должности и ќе бидат поткрепени со соодветна обука и писмени оперативни инструкции за да се овозможи да ги извршуваат своите должности. Операторот ќе воспостави и ќе одржува процедури за идентификување на потребите од обука и за обезбедување на соодветна обука за целиот персонал чија работа може да има значително влијание врз животната средина. Операторот е должен да чува записи од одржаните обуки.

2.1.12 Операторот јасно ќе ја алоцира одговорноста за планирање, управување и извршување на сите аспекти од оваа Дозвола на соодветните вработени лица.

2.1.13 Операторот е должен да се придржува кон Програмата за управување со отпад дадена во прилог на Барањето за добивање на дозвола.

2.1.14 Операторот ќе спроведе организиран сообраќаен режим на фреквенција на товарни и други транспортни возила од 2-4 тешки товарни возила на час, согласно кој ќе се врши безбедно и непречено одвивање на сообраќајот во функција на вршење на транспортните активности на ТМС.

2.2 Суровини (вклучувајќи и вода)

2.2.1 Операторот, согласно условите од Дозволата ќе користи суровини (вклучувајќи ја и водата) онака како што е описано во документите наведени во Табела 2.2.1 или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

Табела 2.2.1 : Суровини (вклучувајќи и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е применето
Техногена минерална суровина	Барање	13.08.2019
Товатна маст	Барање	13.08.2019
Траки за транспорт	Барање	13.08.2019
Ролни за траки	Барање	13.08.2019
Рефлектори за осветлување	Барање	13.08.2019
Електрична енергија (од трафостаница)	Барање	13.08.2019
Нафта (дизел гориво)	Барање	13.08.2019
Вода	Барање	13.08.2019

2.2.2 Начинот, условите и количините на експлоатацијата на техногената минерална суровина ќе се врши согласно Главен рударски проект, останата приложена техничка документација и условите дадени во оваа Дозвола.

2.2.3 На локацијата на инсталацијата нема да се врши точење на нафта во транспортните возила и опрема, освен во случај на користење на агрегат како извор на енергија. Нафтата во дневни количини која ќе се користи за напојување на агрегатот ќе се чува во затворен простор, обезбеден од надворешни влијанија, на водонепропусна подлога.

2.2.4 Операторот ќе ги oddeli суровините кои во меѓусебен контакт или во контакт со вода може да развијат реакција или да се растворат.

2.2.5 Операторот ќе обезбеди безбедно чување на суровините и ќе се грижи за интегритетот на складиштата.

2.2.6 Нафтата ќе се чува во магацинскиот простор и Операторот ќе се грижи за интегритетот на овој простор, а ќе превземе итни и неодложни мерки при евентуални негативни влијанија и непредвидени истекувања.

2.3 Ракување и складирање на отпадот

2.3.1 Операторот, согласно условите од Дозволата, ќе ракува и ќе го складира отпадот онака како што е описано во документите наведени во Табела 2.3.1, согласно изготвена Програма за управување со отпад во прилог на Барањето или на друг начин договорен на писмено со Надлежниот орган.

2.3.2 Отпадот ќе биде складиран во границите на инсталацијата на посебни локации, а може да биде времено складиран најмногу до 1 година од денот на неговото создавање, освен отпадот кој во себе има карактеристики на опасен отпад ќе биде времено складиран најмногу до 3 месеци од денот на неговото создавање.

2.3.3 Операторот на локацијата ќе има соодветен капацитет на опрема и/или соодветни материјали за да го задржат и апсорбираат било кое непредвидено истекување во границите на инсталацијата. Операторот е должен да постави обележани садови за складирање на отпадно масло при инцидентни истекувања.

2.3.4 За понатамошно постапување со посебните видови отпад наведени во Табела 2.3.1 надвор од границите на инсталацијата, Операторот е должен да поседува важечки договор со овластен постапувач со отпад за определениот вид на отпад.

2.3.5 Операторот е должен да води евидентија за отпадот во согласност со членот 39 од Законот за управување со отпадот, која ќе биде достапна за инспекција и од страна на овластени лица на Надлежниот орган во секое време. За предавањето на било кој вид на отпад на овластени постапувачи Операторот е должен да поседува соодветен документ со кој се докажува предавањето на отпадот, идентификационен и транспортен формулар.

2.3.6 Во текот на оперативната фаза на внатрешната патна мрежа и работниот простор нема да има растурање на било каков отпад.

2.3.7 Операторот нема да врши истурање, фрлање, горење или согорување на отпад во границите на инсталацијата.

2.3.8 За личните потреби на вработените ќе биде обезбеден мобилен тоалет кој ќе биде редовно сервисиран од страна на овластен оператор согласно склучен важечки договор.

2.3.9 Операторот нема да врши мешање на опасниот отпад со друг вид на опасен отпад, како и мешање со друг вид неопасен отпад.

2.3.10 За активностите кои се поврзани со операциите за постапување со отпад на локацијата ќе се води целокупна евидентија, која ќе биде достапна за инспекција и за овластени лица на Надлежниот орган во секое време.

Табела 2.3.1 : Ракување и складирање на отпадот			
Опис	Документ	Дата кога е применето	
Отпад од вегетација при чистење на теренот	Барање	13.08.2019	
Комунален отпад – се собира во пластични кеси потоа во контејнер од 1,1м ³ за комунален отпад и се предава на ЈКП Дервен	Барање	13.08.2019	
Биоразградлив отпад - се собира во пластични кеси потоа во контејнер од 1,1м ³ за комунален отпад и се предава на ЈКП Дервен	Барање	13.08.2019	
Отпад од градежен шут - се транспортира и одлага на општинската депонија за земја, шут и друг отпаден градежен материјал	Оваа дозвола	/	
Отпад од пакување – се складира во посебни садови за отпад од пакување и се предава на ЈКП Дервен	Оваа дозвола	/	
Отпадно масло – во здрави челични буриња на непропусна подлога, соодветно обележани, во простор заштитен од надворешни влијанија	Оваа дозвола	/	

Табела 2.3.2 : Отпад складиран на самата локација

Опис на отпадот	Место на складирање на самата локација (моментална состојба)	Начин на складирање	Услови на складирање
Привремено складирање до продажба или депонирање			
Отпад од вегетација при чистење на теренот	Во купови на одреден простор во границите на локацијата	Во купови	Во купови на одреден простор во границите на локацијата се до депонирање на општинската депонија за комунален отпад
Комунален отпад	На означени места и поставени садови за комунален отпад	Во контејнер	Се складира до предавање на ЈКП Дервен согласно условите во Договорот и се транспортира до општинската комунална депонија
Биоразградлив отпад	На означени места и поставени садови за комунален отпад	Во контејнер	Се складира до предавање на ЈКП Дервен согласно условите во Договорот и се транспортира до општинската комунална депонија
Отпад од пакување	На означени места за садови за селекција на овој вид на отпад	Во посебни садови за селектиран отпад	Се складира од страна на ЈКП Дервен согласно условите во Договорот
Отпадно масло (условно при непредвидени истекувања)	На непропусна подлога заштитена од надворешни влијанија	Здрави челични буриња или садови	Во здрави челични буриња на непропусна подлога заштитен од надворешни влијанија, до предавање на овластен постапувач со кој има склучен важечки договор

2.4 Преработка и одлагање на отпад

2.4.1 Во границите на инсталацијата нема да се вршат операции на преработка и одлагање на отпад.

Табела 2.4.1 : Искористување и отстранување на отпадот

Опис	Документ	Дата кога е применето
Во инсталацијата нема да се врши преработка и одлагање на отпадот.		

2.5 Спречување и контрола на хаварии

2.5.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ги спречи и ограничи последиците од хаварии, онака како што е описано во документите наведени во Табела 2.5.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган.

Табела 2.5.1 : Спречување и контрола на несакани дејствија		
Опис	Документ	Дата кога е применето
Елаборат за безбедност и заштита при работа	Барање	13.08.2019
Елаборат за заштита од пожари		
Планот за постапување во итни и вонредни услови		

2.5.2 Операторот е должен доследно да го следи пропишаните постапки од документите наведени во Табела 2.5.1 и да ги спроведува мерките за спречување и контрола на несакани дејствија.

2.5.3 Операторот е должен строго да се придржува кон сите правила и постапки при експлоатација наведени во Главниот рударски проект, имајќи ја во предвид теренската конфигурација, косина и нагиб на теренот, непосредната близина на реката Вардар и обезбедување на стабилност на теренот од свлекување.

2.5.4 Операторот е должен да спроведе навремена едукација и обука на сите вработени на предметната инсталација согласно активностите кои ќе ги превземаат за нивна лична безбедност и заштита.

2.5.5 Операторот документите наведени во табела 2.5.1 ќе ги ажурира по потреба доколку се променат условите на теренот.

2.5.6 Операторот за време на целиот експлоатационен период на локалитетот ќе биде во постојан контакт и соработка преку размена на информации и известувања со Надлежниот орган во врска со оваа Дозвола, како и Дирекцијата за заштита и спасување, Центарот за управување со кризи, Управата за хидрометеролошки работи, Институтот за сеизмолошко инженерство и други надлежни органи.

2.5.7 Операторот после секое етажно ископување на локалитетот согласно изготвен Планот за ископ и експлоатација ќе врши безбедно затварање на етажот, а потоа ќе започне експлоатација на следен етаж.

2.5.8 Во случај на несреќа/хаварија Операторот веднаш треба да:

- Го изолира изворот на било какви емисии,
- Спроведе непосредна истрага за да се идентификува природата, изворот и причината на било која емисија која произлегува од тоа,
- Го процени загадувањето на животната средина, ако го има предизвикано со инцидентот,
- Да идентификува и спроведе мерки за минимизирање на емисиите,

- Го забележи датумот на несреќата и
- Го извести Надлежниот орган и другите релеватни власти.

2.5.9 Операторот е должен во случај на хаварија веднаш да го извести Надлежниот орган и да му достави извештај со податоци кои се однесуваат на:

- Околностите во кои се случила хаваријата,
- Присутните опасни супстанции за време и после хаваријата,
- Податоци потребни за проценување на последиците по здравјето на луѓето и по животната средина до кои дошло како резултат на хаваријата,
- Превземените вонредни мерки.

2.5.10 Операторот треба да достави предлог мерки и активности за одобрување до Надлежниот орган во рок од еден месец од несреќата која се случила или на друг начин договорен со Надлежниот орган. Предлогот има за цел да идентификува и постави мерки за да се избегне повторно случување на несреќата и идентификува и постави било какви други активности за санација.

2.5.11 Откако ќе се изврши демонтажа на инсталацијата за експлоатација на техногена минерална суровина и пратечка инфраструктура, Операторот е должен да изврши ремедијација на локацијата.

2.6 Мониторинг

2.6.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе изведува мониторинг, ќе го анализира и развива истиот како што е описано во документите наведени во Табела 2.6.1 или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган.

Табела 2.6.1 : Мониторинг		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Емисии во воздух - Ниво на концентрации на суспендирали честички со големина од 10 микрометри (ПМ 10) во амбиентен воздух - Ниво на концентрации на олово во амбиентен воздух	Барање	13.08.2019
Емисии на бучава	Барање	13.08.2019

2.6.2 Операторот ќе обезбеди:

- бездеден и постојан пристап до мерните места, за да се овозможи земањето примероци/мониторингот да биде изведен во релација со точките на емисија наведени во Додаток 2, освен ако не е поинаку наведено во Додатокот; и
- б безбеден пристап до други точки на земање примероци/мониторинг, кога тоа ќе го побара Надлежниот орган.

2.6.3 Земањето примероци и анализите ќе се изведува според стандардизирани методи утврдени во Правилник.

2.6.4 Мониторингот ќе биде извршен од лабораторија која поседува акредитација издадена од Институтот за акредитација на РМ.

2.6.5 Мониторинг на ниво на концентрации на суспендирани честички со големина од 10 микрометри (PM 10) во амбиентен воздух и ниво на концентрации на олово во амбиентен воздух на утврденото мерно место од Додаток 2 ќе се врши во услови на полна оперативност на инсталацијата и задоволителни временски услови, во 14 последователни денови од секое годишно време (пролет, лето, есен, зима), односно вкупно 56 дена/годишно.

2.6.6 За главните извори во воздух наведени во tabela 2.6.1. Операторот ќе врши мерења на емисии на PM₁₀ и концентрација на олово во воздух изразени како просечни гранични вредности утврдени во tabela 6.1.2.

2.6.7 Мониторинг на бучава ќе се врши на 4 мерни места на граници на инсталацијата утврдени во tabela 6.5.1. во услови на полна оперативност и при задоволителни временски услови.

2.6.8 Операторот е должен извештаите од мониторинг на бучава, PM₁₀ и олово да ги доставува до Надлежниот орган во временскиот период наведен во услов 4.1.2 од оваа Дозвола.

2.7 Престанок со работа

2.7.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе обезбеди услови за престанок на работата на инсталацијата како што е описано во документите наведени во Табела 2.7.1 или на друг начин договорен со Надлежниот орган на писмено.

Табела 2.7.1 : Престанок на работа		
Опис	Документ	Дата кога е применето
Ремедијација, престанок со работа, повторно започнување со работа и грижа по престанок на активностите	Барање	13.08.2019

2.7.2 Операторот е должен во рок од 12 месеци започнувајќи од денот на официјалниот престанок со работа да изврши ремедијација и да ги спроведе зацртаните активности од Динамичниот план за ремедијација во состав на барањето.

2.7.3 Операторот е должен по завршувањето на експлоатацијата:

- да го отстрани почвениот слој во длабочина од 300мм, да го транспортира и одложи на депонијата за земја, шут или друг отпаден градежен материјал,
- да донесе нов почвен слој збогатен со хумус и да го нанесе во иста дебелина,
- на подготвената нова подлога да го изврши засадувањето со трева и маслодајна репка,
- да изврши пошумување на просторот околу експлоатационото поле односно простор од 3200m² кој за време на подготвителната фаза ќе биде преадаптиран во

пристапни патеки за движење на транспортни возила. Овој простор односно пристапните патеките да бидат засадени со автохтони високорастечки садници постари од 6 години.

- 2.7.4 Во рок од 30 дена пред предвидениот престанок со работа на инсталацијата или со истекување на добиените дозволи за експлоатација, Операторот е должен писмено да го извести Надлежниот орган за планираниот престанок со работа.
- 2.7.5 Обврската за враќање на животната средина во задоволителна состојба по престанок на работата на инсталацијата од страна на Операторот ќе се изврши и во согласност со членот 120 од Законот за животна средина.

2.8 Инсталации со повеќе оператори

- 2.8.1 Со инсталацијата за која се издава оваа Дозвола управува само еден оператор.
- 2.8.2 Оваа Дозвола е важечка само за оние делови од инсталацијата што се означени во табела 1.1.2 од оваа Дозвола.

3 Документација

3.1.1 Операторот на инсталацијата ќе води документација со податоци за:

- а. секоја неисправност, дефект или престанок на работата на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание на перформансите за животната средина што се однесуваат на инсталацијата за која се издава Дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневник воден за таа цел;
- б. целиот спроведен мониторинг, земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.

3.1.2 Документацијата од услов 3.1.1 ќе биде достапна за инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое пристојно време.

3.1.3 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без надокнада.

3.1.4 Специфицираните и другите документи треба:

- а. да бидат читливи;
- б. да бидат направени што е можно побрзо;
- в. да ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат.

3.1.5 За целиот примен или создаден отпад во инсталацијата за која што се издава Дозволата, Операторот ќе има документација и ќе ја чува најмалку пет години вклучувајќи го и престанокот со работа на инсталацијата за:

- Најдобра проценка на количината создаден отпад;
- Трасата на транспорт на отпадот за одлагање;
- Најдобра проценка на количината отпад испратен на преработка;
- Количината на отпадот (изразена во тони) испратен надвор од локацијата за одложување/рециклирање според Листата на видови на отпад;
- Име на правно лице задолжено за транспорт на отпад, како и детали околу добиената Дозвола за постапување со отпад;
- Детали за крајната дестинација на одложување/рециклирање на отпад и нејзина соодветност да го прифати упатениот отпад.
- Документ за прифаќање и одлагање/преработка на отпад кој е испратен надвор од локацијата.
- Количините и означување на типовите на отпад кои се рециклираат или одложуваат на локацијата, според Листата на видови на отпад ("Сл.Весник на РМ" бр. 100/05).
- Состав на отпадот или онаму каде што е можно, опис.

3.1.6 Операторот е должен, за време на важноста на Дозволата и пет години по истекот на нејзината важност, да ги чува сите документи и податоци во врска со Дозволата, издавањето и мониторингот предвиден со задолжителните услови во интегрираната Дозвола и да ги направи достапни по барање на надлежниот орган и инспекциските органи.

3.1.7 Операторот е должен да ги чува следниве документи и при увид на овластените инспектори за животна средина истите ќе им ги достави на увид :

- Дозволи поврзани со инсталацијата;
- Записи од сите земања на примероци за анализи, мерења, испитувања, калибрирања и одржување кое е извршено во согласност со барањата на оваа Дозвола и целиот мониторинг кој се поврзува со перформансите во однос на животната околина на инсталацијата;
- Целата кореспонденција со Надлежниот орган.

3.1.8 Операторот ќе води записи за секој инцидент. Записите треба да вклучуваат детали за природата, обемот и влијанието на инцидентот, како и причините што довеле до него. Евиденцијата треба да ги вклучува и превземените корективни мерки за да се управува со инцидентот, да се минимизира генерирањот отпад и ефектот врз животната средина и да се избегне негово повторно случување. Операторот треба што е можно побрзо по известувањето за инцидентот да му поднесе евиденција за инцидентот на Надлежниот орган.

3.1.9 Операторот на инсталацијата за која што се издава Дозволата ќе направи записник, доколку постојат жалби или тврдења за нејзиното влијание врз животната средина. Во записникот треба да стои датум и време на жалбата, како и краткото резиме доколку имало било каква истрага по таа основа и резултати од истата. Таквите записи треба да бидат чувани во дневник, а за таа цел ќе го извести Надлежниот орган во рок од 24 часа.

4 Редовни извештаи

4.1.1 Сите извештаии и известувања што ги бара оваа Дозвола, Операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган за животна средина.

4.1.2 Операторот ќе даде извештај за параметрите од Табела Д2 во Додатокот 2:

- а. во однос на наведени емисиони точки;
- б. за периодите за кои се однесуваат извештаи наведени во Табела Д2 од Додаток 2;
- в. давање на податоци за резултати и проценки како што може да биде барано од страна на формуларите наведени во тие Табели; и
- г. испраќање на извештај до Надлежниот орган: за Годишните извештаи наведени во табела Д2 од Додаток 2 - до 28 февруари во тековната година за извештаи од претходната година;

4.1.3 Сите извештаи ќе бидат потпишани од страна на назначено овластено лице од инсталацијата.

5 Известувања

5.1.1 Операторот ќе го извести Надлежниот орган **без одложување**:

- а. кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која ја надминува граничната вредност или критериумот на оваа Дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
- б. Кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
- в. кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или техниките, што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување; и
- г. било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.

5.1.2 Операторот ќе даде писмено известување што е можно побрзо, за секое од следниве:

- а. Перманентен престанок на работата на било кој дел или на целата инсталација, за која се издава Дозволата;
- б. Престанок на работата на некој дел или на целата инсталација за која се издава Дозволата, со можност да биде подолго од 1 година; и
- в. повторно стартирање на работата на некој дел или целата инсталација за кој што се издава Дозволата, по престанокот по известување според 5.1.2 (б).

5.1.3 Операторот ќе даде писмено известување во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи:

- а. Било каква промена на трговското име на Операторот, регистарско име или адресата на регистрирана канцеларија;
- б. Промена на податоците за холдинг компанијата на Операторот (вклучувајки и податоци за холдинг компанијата кога Операторот станува дел од неа);
- в. за активности кога Операторот оди во стечај, склучува доброволен договор или е оштетен.

6 ЕМИСИИ

6.1 Емисии во воздух

6.1.1 Емисиите во воздух од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.1.1, ќе потекнат само од извор(и) наведен(и) во таа Табела.

Табела 6.1.1 : Емисиони точки во воздухот

Ознака на точка на емисија/опис - фугитивни емисии	Извор	Локација на точката на емисија - точка M1 од барањето
F-1	Емисии од мобилен сепаратор	Граница на инсталацијата 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E
F-2	Емисии од утовар со багер	Граница на инсталацијата 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E
F-3	Емисии од усипен кош	Граница на инсталацијата 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E
F-4	Емисии од лентест транспортер	Граница на инсталацијата 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E
F-5	Емисии од примарно вибрационо сито	Граница на инсталацијата 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E
F-6	Емисии од товарна лопата	Граница на инсталацијата 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E
F-7	Емисии од секундарно вибрационо сито	Граница на инсталацијата 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E
F-8	Емисии од излез на транспортна трaka за гранулација до 300 mm	Граница на инсталацијата 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E
F-9	Емисии од излез на транспортна трaka за гранулација до 3mm	Граница на инсталацијата 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E
F-10	Емисии од излез на транспортна трaka за гранулација до 0,2mm	Граница на инсталацијата 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E
F-11	Емисии од излез на транспортна трaka за гранулација до 5mm	Граница на инсталацијата 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E
F-12 до F-112	Емисии при транспорт со камиони	Граница на инсталацијата 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E

6.1.2 За намалување на емисиите на ПМ10, Операторот задолжително ќе употребува систем за распрскување со вода на 4 транспортни ленти и при нивниот излез за фракциите до 0,2мм, до 3мм, до 5мм, до 300мм, кај двете сита и ќе ја спроведува како континуирана работна операција при процесот на експлоатација на ТМС во инсталацијата два пати во текот на работното време, при оперативна работа во пролетниот, есенскиот и летниот период утврден календарски.

6.1.4 Операторот со помош на цистерни ќе врши праскање на пристапни патиштата низ инсталацијата/внатрешни сообраќајници, како и земјениот дел од локалниот пат кој води до инсталацијата два пати во текот на работното време, при оперативна работа во пролетниот, есенскиот и летниот период утврден календарски.

6.1.5 Во зимскиот период од годината утврден календарски ќе врши праскање на работните патишта и плануми со цистерна по потреба и во зависност од временските услови.

6.1.6 Операторот фугитивната емисија на прашина ќе ја регулира со доследна примена на избор на најкратко растојание при работа на возилата и нивно движење со минимална брзина.

6.1.7 Операторот за намалување на емисиите на ПМ10 при ископ, утовар, сеење, истовар и низ транспортните патишта во инсталацијата, задолжително ќе ги превзема следните конкретни активности:

- оросување два пати на ден на работните површини и на транспортните патеки во спротивна насока од ружжата на ветрови во периоди кога струјата на ветрови е насочена кон градот,
- минимизирање на висините со кои се наасипува материјалот,
- задолжително и ефикасно покривање на тешките товарни возила при транспортот од почетната до крајната дестинација,
- одржување на минимална брзина на возилата.

6.1.8 Пред почетокот со експлоатација на ТМС операторот ќе постави затворен систем на четирите транспортни траки (поставување со заштитни хауби), со посебен акцент на пресипните места, премините до излезот од транспортните траки.

6.1.9 Операторот ќе врши постојан мониторинг над спроведувањето на Планот за движењето на возилата да биде со нормален интензитет со оглед на динамичниот план за движење на транспортните возилата со техногена минерална суровина (фреквенција на движење од 2-4 транспортни возила на час).

6.1.10 Доколку овие мерки не овозможат контрола на емисиите во рамките на граничните вредности, Операторот задолжително ќе превземе активности при работа со многу фини фракции и поставување на соодветни филтри.

6.1.11 Емисиите од инсталацијата не треба да содржат видлив облак од прашина кој се шири во околината.

6.1.12 Границите на емисиите во воздух за параметарот(рите) и точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.1.2 нема да бидат пречекорени за време на важноста на дозволата.

Табела 6.1.2 : Границите на емисиите во воздухот

Параметри	Ознака на точка на емисија Вкупна фугитивна емисија од инсталацијата	Фреквенција на мониторинг
F-1 до F-112		
ПМ10	Оваа Дозвола $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (24-часовна просечна вредност) $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (просечна вредност за една календарска година)	14 дена во есен, 14 дена во зима, 14 дена во пролет, 14 дена во лето (56 дена годишно)
олово	$0.5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (просечна вредност за една календарска година)	

6.2 Емисии во почва

6.2.1 Нема да има емисии во почвата од активностите во инсталацијата.

6.2.2 Операторот ќе го извести Надлежниот орган без одлагање за секоја непредвидена емисија во почва.

6.2.3 Операторот ќе врши редовно одржување на транспортните патеки во инсталацијата како и работните површини, постојана транспортна врска од постоечкиот локален пат до местото на експлоатација.

6.2.4 Операторот при транспортирање на техногената минерална сировина од ископ до усипен кош, до линии за сепарација/сеене, камионскиот транспорт на материјалот нема да дозволи раствурање на сировината.

6.2.5 Кругот на инсталацијата ќе се одржува чист, нема да се дозволи раствурање на отпад, сировини и друг материјал.

6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)

6.3.1 Емисии во вода од точка(и) на емисија наведени во Табела 6.3.1 ќе потекнуваат само од извор(ите) наведени во таа Табела.

Табела 6.3.1 : Точки на емисија во вода

Ознака на точка на емисија	Количство/ден
Извор	Од инсталацијата нема емисии на загадувачки материји во површински води. Во технолошкиот процес во инсталацијата не се користи вода, освен за влажнење на работните плануми и транспортните патишта што ќе се врши со цистерна за вода која редовно ќе се дополнува.

6.4 Емисии во канализација

6.4.1 Емисиите во канализација од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.4.1 ќе потекнуваат само од изворот(ите) наведени во таа Табела.

Табела 6.4.1: Точки на емисија во канализација

Ознака на точката на емисија	Извор	Количство/ден
Од инсталацијата нема испуштање на отпадни води во канализација.		

6.5 Емисии на топлина

6.5.1 Од инсталацијата нема да се врши испуштање на топлина која ќе влијае врз животната средина.

6.6 Емисии на бучава и вибрации

6.6.1 Операторот во границите на инсталацијата нема да создава бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење чие влијание би се одразило штетно на околината.

6.6.2 Интензитетот на бучава во животната средина што се создава во рамките на производниот процес ќе се движи во рамките на Максимално дозволеното ниво за подрачје дефинирано од четврти степен според степенот за заштита од бучава согласно Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина ("Службен весник на РМ" бр.147/08).

6.6.3 Емисиите на бучавата во животната средина нема да ја надминат границата утврдена во tabela 6.5.1.

6.6.4 Операторот во континуитет да се грижи за стабилноста на опремата, да се исклучи можноста за зголемување на осцилациите на истата и предизвикување на вибрации на теренот и спречување на евентуално лизгање миграирање на ТМС од локалитетот кон коритото на реката Вардар.

Табела 6.5.1: Граници на ниво на бучава во животна средина

Параметри	Ознака на точка на емисија	Фреквен. на монито-ринг			
Бучава	T1 - 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E				
	T2 - 41°44'8.31" N 21°45'25.51"E				
	T3 - 41°44'14.30"N 21°45'19.53"E				
	T4 - 41°44'12.10"N 21°45'40.89"E				
	Ld (dBA)	/	Ln (dBA)	/	Еднаш годишно
	70	/	60	/	

7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води

/

8 Програма за подобрување

8.1.1 Операторот ќе ги спроведе договорените мерки наведени во Табела 8.1.1, заклучно со датумот наведен во таа табела и ќе испрати писмено известување до Надлежниот орган за датумот кога била комплетирана мерката, во рок од 14 дена од завршувањето на мерката.

Табела 8.1.1 : Програма за подобрување

Ознака	Мерка	Датум на завршување
ВОЗДУХ		
8.1	<p>Подготовката на теренот</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поставување на технолошката линија и пратечката опрема, поставување на монтажни објекти за времен престој на вработените, поставување на монтажни еколошки тоалети, организирање на оперативен простор за френквенција на транспортни камиони, возила и градежна механизација, паркинг простор за товарни транспортни возила и механизација за што ќе се користат најдобрите практики и стандарди. - Расчистување на локацијата од вегетација, нелегално одложен комунален отпад (цврст и органски), градежен шут и градежни блокови расфрлани на локацијата со нивно транспортирање и одлагање на општинските депонии согласно позитивните законски прописи. - Создавање на оперативен простор за реализацијата на работните активности и минимизирање на појавите на зголемени емисии во амбиентниот воздух 	Октомври-Декември 2019
8.2	На локацијата од каде ќе се врши утовар и превоз на ТМС, како и на локалниот земјен пат по кој ќе се транспортира ТМС по целата негова должина ќе се врши прскање со распркувачи на вода од цистерна за техничка вода	2 пати во текот на денот континуирано, освен во зимскиот период по потреба
8.3	Експлоатацијата на ТМС ќе се врши со 4 транспортни ленти кои ќе бидат покриени од сите страни и заштитени/заградени со заштитни хауби	Од почеток до крај на експлоатација на ТМС
8.4	Одржување на хигиената на возилата, пред нивно вклучување во сообраќајот ќе се реализира на локацијата на компанијата подизведувач која ќе биде ангажирана за целите на транспортот	Континуирано
8.5	Во случај на зголемена појава на прашина да се изврши запирање со експлоатационите активности, односно намалување на обемот на работни активности, до утврдување на причината за емисијата, односно превземање мерки за нејзино елиминирање	При инцидентни случаи
8.6	Транспортирањето на ТМС ќе се врши со помош на специјални транспортни товарни возила кои ќе бидат покриени со заштитна хауба од почетната до крајната дестинација на транспорт	Континуирано
8.7	Ограничување на максималната брзина на движење на транспортните возила преку поставување на сообраќајна сигнализација	Континуирано
8.8	Утоварот на ТМС ќе се врши од најмала висина, внимателно и стручно за да се избегнат појавите на растурање на ТМС на локацијата, како и при транспортот од почетната до крајната дестинација	Континуирано
8.9	Тампонирање на оперативниот простор на локацијата во рамките на експлоатационото поле, како и на локалниот земјен пат со континуирана контрола и редовно одржување на тампонот	Континуирано
8.10	Зачувување и одржување на вегетацијата околу	Континуирано

	експлоатационото поле и неговата околина	
8.11	Вршење на континуиран мониторинг над спроведувањето на мерките со цел следење на ситуацијата и навремено реагирање, согласно изработениот модел на дисперзија на ПМ10	Континуирано
8.12	Мониторингот во амбиентен воздух ќе се врши на: -Ниво на концентрации на суспендирани честички со големина од 10 микрометри (ПМ 10) во амбиентен воздух - Ниво на концентрации на олово во амбиентен воздух	14 дена во есен, 14 дена во зима, 14 дена во пролет 14 дена во лето или вкупно 56 дена годишно со цел да се изразат вредностите како просечни за една календарска година
ВОДИ		
8.13	Сервисирање на монтажните тоалети од страна на лиценциран правен субјект согласно потписан договор	Континуирано
8.14	Перење и одржување на хигиената на возилата е обврска на компанијата подизведувач која ќе биде ангажирана за транспорт и истото ќе го реализира на локацијата каде е нејзиното сediште	Континуирано
8.15	Ќе се воспостави и организира целосен и континуиран мониторинг од страна на раководителот за изведување на работите за елиминирање на можните негативни појави од еколошки инциденти од истекување на моторни масла и отпадни води кои содржат суспендирани материји и масти. Отпадот од инцидентите на истекување на моторните масла и нафтените деривати ќе се собира во посебни метални буриња, а ќе се сервисира од лиценциран правен субјект согласно потписан договор	Континуирано
ОТПАД		
8.16	При расчистување на локацијата, генериралиот земјен отпад од уредување и организирање на манипулативниот простор за одвивање на експлоатационите активности на локацијата, може во дел да се искористи како материјал за тампонирање за потребите на организирање на просторот на локацијата или согласно договорот со ЈКП Дервен, да се одлага на општинската депонија	Октомври-Декември 2019
8.17	За сервисирање на комуналниот отпад, како и за градежниот шут ќе се постапува согласно договор со ЈКП Дервен за негово редовно превземање и депонирање на општинската депонија за комунален отпад, а градежниот шут ќе се одлага на општинската депонија за земја, шут и др. градежен материјал	Континуирано
8.18	Органскиот отпад кој ќе се генерира од вработените истиот ќе се собира во посебни метални садови и ќе се сервисира од ЈКП Дервен, согласно потпишаниот договор	Континуирано
8.19	Отпадот од моторните масла и нафтените деривати ќе се собира во посебни метални буриња, а ќе биде сервисиран од лиценциран правен субјект согласно потписан договор	Континуирано
8.20	Комуналниот отпад прописно треба да се селектира и за таа цел инвеститорот ќе постави пластични	

	контејнери од 1.1 метар кубен за селекција на хартија, пластика, лименки, пластична фолија и слично, а сервисирање на овие видови на отпад ќе се сервисира од страна на ЈКП Дервен	Континуирано
8.21	Во фазата на престанок на работа на инсталацијата ќе се реализираат активности на демонтажа и затварање на градилиштето. Овие количини на отпад, ќе се сервисираат согласно потпишаните договори со лиценцираните правни субјекти зависно од видот на отпадот	По престанок на активностите
8.22	Востоставување на простор за времено складирање на отпадот, заштитени од разнесување од ветар или животни, без можност од контакт со надворешни влијанија. Просторот да биде доволен да обезбеди целосно складирање на отпадот се до негово отстранување во пропишаниот временски рок од оваа дозвола.	Октомври-Декември 2019
8.23	Редовно следење и мониторинг на сервисирањето на отпадот од страна на раководителот на изведување на работите	Континуирано
8.24	Обезбедување на опрема за собирање на инцидентни истекувања на нафтени деривати и хидрауличко и моторно масло и сервисирање на истото од страна на лиценциран правен субјект	Октомври-Декември 2019
БУЧАВА И ВИБРАЦИИ		
8.25	Работните активности ќе бидат однапред соодветно испланирани и добро организирани, со цел да се редуцира времето на користење на опремата, која создава емисии на бучава во животната средина	Континуирано
8.26	Минимизирање или запирање на активностите доколку се утврди сериозно надминување на дозволената бучава	Континуирано
8.27	Користењето на градежната механизација, транспортните товарни возила и опремата ќе бидат со намалена бучава кои за таа цел ќе бидат опремени со акустични пригушувачи	Континуирано
8.28	Соодветно одржување на механизацијата за да се избегнат појавите на емисии на бучава	Континуирано
8.29	Ограничивање на брзината од 30km/h при движење во населени места за што ќе се воспостави сообраќаен режим, кој ќе биде контролиран и раелизиран од страна на стручно лице, постојано присутно на локацијата, кое ќе го регулира сообраќајот	Континуирано
8.30	Редовна контрола и одржување на техничките средства и опремата за да осигура добра работа и избегнување на зголемени нивоа на работна бучава	Континуирано
8.31	Вршење на мониторинг на бучава на границите на инсталацијата	Еднаш годишно
ПОЧВА		
8.32	При употребата на механизацијата и товарните транспортни возила се препорачува да управува обучен и стручен кадар. Со ова ќе се елиминираат несакани непредвидени истекувања	Континуирано
8.33	Да се зафати минимална земјена површина, околу експлоатационото поле со што би се намалиле и можностите од појава на ерозија	Октомври-Декември 2019
ПОСТОЕЧКА ИНФРАСТРУКТУРА		

8.34	Ќе се спроведе организиран сообраќаен режим на фреквенција на товарни транспортни и други возила, согласно кој ќе се врши безбедно и непречено одвивање на сообраќајот во функција на вршење на транспортните активности во соработка со Надлежниот општински орган надлежен за сообраќај	Континуирано
8.35	Во соработка со општинскиот орган надлежен за регулирање на сообраќајот ќе се постави вертикална и хоризонтална сигнализација, а со тоа ќе се овозможи соодветно приклучување на товарните возила во сообраќајот и непрекинато и безбедно транспортирање на ТМС	Континуирано
8.36	Ограничување на брзината на движење на товарните возила особено преку мостот Велес-Башино село, а со тоа ќе се елиминира можноста за негово додатно оптоварување и оштетување	Континуирано
8.37	Воспоставување на редовна комуникација, размена на информации и известувања за тековните експлоатациони активности со Дирекцијата за заштита и спасување, Центарот за управување со кризи, Управата за хидрометеоролошки работи, Институтот за земјотресно инженерство и сеизмологија и други надлежни органи на управата	Континуирано
ВИЗУЕЛНИ АСПЕКТИ И ПРЕДЕЛ		
8.38	Преземање на соодветни технички и организациски мерки со изготвување на Планска организација на динамиката на експлоатацијата на ТМС	Континуирано
8.39	Во целост да се почитуваат и запазат стандардите на етажно експлоатирање на ТМС од локацијата, согласно Главниот рударски проект	Континуирано
8.40	Доставата и складирањето на потребните материјали да биде на самата локација на експлоатационото поле на ТМС на специјални места за таа цел одредени од стручни лица	Континуирано
8.41	Реализација на планот за ремедијација преку -Отстранување на слој земја кој се наоѓа под депониското тело со техногена минерална сировина -Нанесување на слој земја збогатена со хумус -Засадување на вегетација со трева и маслодајна репка	во рок од 12 месеци започнувајќи од денот на официјалниот престанок со работа
8.42	Засадување на простор од 3200м ² околу експлоатационото поле со адекватни високорастечки садници постари од 6 години како компензацијска мерка заради отстранување на постојната вегетација во подготвителната фаза	Напоредно со извршување на активности од Планот за ремедијација
БИОЛОШКА РАЗНОВИДНОСТ		
8.43	Се забранува палење на оган, поради било која причина	Континуирано
8.44	Се забранува собирање на плодови (растенија, печурки) и други природни ресурси (полжави, желки, јајца од птици) околу локацијата на експлоатационото поле, а во границите на инсталацијата	Континуирано
8.45	Да не се уништуваат природните хабитати особено оние кои се близку до миграторните патеки и репродуктивни центри	Континуирано

9 Договор за промени во пишана форма

9.1.1 Кога својството "или како што е друго договорено написмено" се користи во услов од Дозволата, Операторот ќе бара таков договор на следниот начин:

а. Операторот ќе достави до надлежниот орган писмено известување за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа Дозвола; и

б. Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава Дозволата.

9.1.2 Секоја промена предложена според условот 9.1.1 и договорена писмено со Надлежниот орган, може да се имплементира само откако Операторот му даде на Надлежниот орган претходно писмено известување за датата на имплементација на промената. Почнувајќи од тој датум, Операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува на тоа, Дозволата ќе мора да се дополнува.

9.1.3 Сите позначајни промени во инсталацијата или работите поврзани со неа, а кои се од типот на :

- Материјална промена
- Зголемување на природата или количината на било која емисија
- Системите за намалување/третман или преработка
- Опсег на процесите што се изведуваат
- Горивата, сировините, меѓупродуктите, продуктите или создадениот отпад, или

било каква промена на:

- инфраструктурата на управување со локацијата или контрола на несакано еколошко влијание кои би имале влијание врз животната средина ќе се изведуваат или ќе започнат со претходно известување за тоа и во договор со Надлежниот орган.

Додаток 1

Писмена потврда за условот 5.1.1 (известувања), согласно условот 5.1.2

Овој Додаток ги прикажува информациите што Операторот треба да ги достави до Надлежниот орган за да го задоволи условот 5.1.2 од оваа Дозвола.

Мерните единици користени во податоците прикажани во делот А и Б треба да бидат соодветни на условите на емисијата. Онаму каде што е можно, да се направи споредба на реалната емисија и дозволените граници на емисија.

Ако некоја информација се смета за деловно доверлива, треба да биде одделена од оние што не се доверливи, поднесена на одделен лист заедно со барање за комерцијална доверливост во согласност со Законот за животна средина.

Потврдата треба да содржи

Дел А

- Име на Операторот.
- Број на Дозвола.
- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на еmitираната(ите) супстанција(и), треба да вклучува :
  - Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
  - Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
  - Превземени или планирани мерки за стопирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за исправување, лимитирање или спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултат на емисијата.
- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.
- Име ..... Пошта.....
- Потпис Датум
- Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на Операторот.

Додаток 2

Извештаи за податоците од мониторингот

Параметрите за кои извештаите ќе бидат направени, согласно условите 4.1.2 од оваа Дозвола, се наведени подолу.

Параметар	Точка на емисија	Период за давање извештаи	Почеток на периодот
ПМ10 Олово во амбиентен воздух	Граница на инсталацијата M1 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E	После секое мерење во сезона	Календарски Пролет, лето, есен, зима
Бучава	T1 41°44'3.56" N 21°45'21.50"E T2 41°44'8.31" N 21°45'25.51"E T3 41°44'14.30"N 21°45'19.53"E T4 41°44'12.10"N 21°45'40.89"E	Еднаш годишно	Јуни-Август 2020